

cum fuste cederit eum» (Rodon Binué, p. 225); *Usatges* «Qui-s metrà en aguait e apensadament *requerrà* cavalier, e-l ferrà amb fust --- esmen-lo per mort, cor gran onta és» (NCL., 55.10), «Si <el cavaller> és *request*, batut, nafrat e mès en tàvega --- sia esmenat per mort» (ib., 65.9). R. Lluïl usa un cop *requerir* amb l'acc. de 'conquerir': «Aqueïl rey féu son fill precursor de l regne que el rey havia *request* per força d'armes» (*Merav.* III, 49.23).

Altrament, en el llenguatge cavalleresc *requerir* (tr.)¹⁰ significava 'desafiar algú, o invitar-lo a combatre': «yo, Guillem del Castell, é entés a dir --- que vós *requerreu* tots cavallers que porten l'escut vert ---; E per ço com yo desig en loch honorable rebre l'orde de cavalleria, yo us *requir* --- que vós e vostre companyó ---¹⁵ vos vullau combatre fins a ultrança» (a. 1400, *Lletres de batalla*, NCL. I, 150); en una altra carta continua el mateix cavaller per dir: «si vostra volentat era de complir-me ço que us he *request* e demanat vos he --- nos altres porem bé trobar tost jutge e loch e temps covenable» (ib., 153-4) i acaba la carta «m'escriveu vostre voler final ---, pregant-vos, *requerint* altra vegada de nou, que per la amor de nostres amies vullau atorgar aquesta *requesta* a mon companyó e a mi» (ib., p. 155); *requerir de batalla* (en text de 2.ª meitat S. xv, *Tractats de caval.*, NCL., p. 170). Notem que *requerir* en aquest sentit ha donat pe a altres termes relacionats (veg. infra *requeridor*, *request*, *requesta*).²⁵

En el llenguatge antic es troben, a més, les accepcions llatines de 'encercar, mirar atentament', «(Tu)³⁰ deus *requerir* ço que diràs e en lo principi de ton parlar deus encercar si diràs veritat o falsia» (text del S. xiv, *AlcM*), i 'preguntar', «Lo rey *requerí* son frare si volia esprovar la sua benauransa» (text val. fi S. xv, *AlcM*).

Era ben corrent, endemés, el sentit de 'demanar, preguntar': molt usat per Muntaner que apellava un cop als seus compatriotes així «ans *requir* e prec a senyors, rics-homes, cavallers, ciutadans --- que amen e honren tots aquells qui de Montpèstler en llur poder vendran» (*Cròn.*, cap. 14, I, 43.10); «lo dit senyor rei vos *requer* de part de Déu que aquests dos secors tan solament li façats» (cap. 52, I, 110.25); també en cap. 79, II, 40.6; *requerir* (tr.): «—Avoncle sényer: tot ço que vós m'havets dit sé io per cert que així és.⁴⁵ Entre altres coses, per ço vós *requis* aquesta vista» (cap. 102, III, 21.30); «sí en res l'havien ops que tantost lo *requesessen*» (cap. 45, I, 99.16); «[els missatgers] li *resqueseren* treva per part del rei de Granada» (cap. 40, I, 92.24); *requerir pau*: «si algú demana perdó o *requer* pau a l'altre e no la li vol donar» (1486, *DAG.*); «e *requés*-li que li trametés vint galees lleugeres» (Muntaner, cap. 275, VIII, 27.25); «ell li dix con (= com) la Emperadriu, sa muller --- l'havia *request* que's gitàs ab ella» (*Eximilis e Mir.* II, 202); *requerir* (*algú*) *d'ajuda*: «lo rei Carles se llevà e féu sa clamor de la gran deshonor e del gran dan que el rei d'Aragón li havia fet, e *requés* lo rei de França --- d'ajuda e de consell» (Muntaner, cap. 79, II, 38.32); *requerir* (*a algú*) *d'amors*, en BMetge, *Somni* (*AlcM*); *Tirant*⁶⁰

«perquè seria digna cosa e justa que yo anàs als peus de mon pare e d'açò donàs justa clamor --- de la injúria que-m haeu fet, car --- me haveu *requesta d'amors* axí com si yo fos una sotil dona de poca stima» (ed. Ag. II, 67); *requerir de batalla* (ib. I, 237); *requerir* 'desitjar carnalment', en StVicentF: «si lo marit *requer* la muller, de paraula o per signes, la muller deu consentir» (*Sermons* II, 17.19); *Tirant* «guardau-vos, senyora, de aquells hòmens qui ab gran audàcia e ab atreuiment gosen *requerir* a dona o a donzella» (ed. Ag. I, 294). Notem, a més, *requerir* (tr.) 'complir, forçar': «E passats los deu ayns lo dit hom no-curà d'entrar en lo dit orde segons que hauia promès e votat; e l'abat no-l volia *requerir* ne forçar per tal con (=com) ell o-l seu monestir reebien del dit hom moltes ajudes» (*Eximilis e Mir.* II, 293).

D'altra banda, en el llenguatge del poble *requerir* pot arribar a usar-se amb valor de 'mancar (a algú) alguna cosa': EmVilanova «—Què em dóna ara? —Lo que li *requereix*» (*AlcM*).²⁵

Requeridor, -a, 'que requereix' [*DFA.*]: en els textos antics el trobem normalment com a terme cavalleresc significat 'el que desafia un altre a combatre', que era sovint l'acusador, i *el request* era 'el que fou desafiat o demanat a combatre', que sovint solia ser l'acusat d'un acte poc honrat, o 'el defenedor': en una carta de 1358 el rei Pere Cerim. deia «com vengués a batalla dels .c. cavallers, en allò no dariem molt, car allí no ha molt de *requeridor* e esperador» (*Epist. Pere III*, NCL., p. 160); Pere Joan Ferrer en el seu *De sumari de batalla a ultransa* (2.ª meitat segle xv) posava a un capítol aquest llarg títol: «Si lo *requeridor* se concordava de metre sa diferència a coneguda, què deu fer lo defenedor» (*Tractats de caval.*, NCL. cvii, p. 171); llegim en el *Tirant* «E per quant ell és *requeridor* e jo só *request*, e em dóna lo devisar de les armes ---, jo de bon grat hi renunci» (ed. Riquer, cap. 64); escrit *requi*- en el *Curial* (*AlcM*); *requeridor* 'que ha d'ésser requerit' [1343, *Ordin. de Pere III*, 82].

Requeriment 'acció de requerir' [*CostTort.*, ed. Oliver, p. 206], 'desig sexual': «Són molts caualls qui per *requeriment* de les egües espermen ('expeheixen') luxúria» (text de farmacologia, de S. xiv, *AORBB* III, 255). De la lletra de batalla a ultrança hom deia «(la) lletra fent so de batalla o de *requeriment* de batalla a ultrança» (*Lletres de batalla*, NCL. I, 16). *Requiere*, ant.: «--- en una batayla se lig que són estatz vensadors los cristians, e en altra los imfezels; --- en una los *requerents*, e-n altra los desefiatz» (*ACanals, Scipió*, NCL., 37.31); també en escrit de 1488. *Requerit*, -da, adj. ant. 'sollicitat, molt demanat': «La Güelfa, la qual jove e fresca era, --- trobant-se molt bella e molt loada, rica, favorida e ociosa, *requerida* e per molts sollicitada ---» (*Curial*, NCL. I, 27.22).

Request, -a, adj. 'cercat amb diligència': «Totes les altres coses deuen ésser lexades --- e<n> <e>I teu camí tostemp *request*» (*Eiximenis, AlcM*); 'encercat molt atentament': «--- procuren ab *requesta* diligència ---» (1343, *Ordin. Pere III*, 48); 'demanat a ba-